

ماده ۷۶ قانون برنامه پنجم توسعه

گزارش به هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

مهرماه سال ۱۳۹۲

ماده ۷۶، توسعه فعالیت های اقتصادی و سرمایه‌های بهبود محیط حقوقی کسب و کار

دسیرخانہ مادہ ۷۶

دسیرخانہ مادہ ۷۶ قانون برنامہ پنجم توسعه

فرست مطالب :

- در آغاز
 - تمهید مقدمات
 - آنچه تاکنون صورت پذیرفته
 - از کمیته ماده ۷۶
 - نقشه راه
-
- در دو سال و نیم باقی مانده
 - اقداماتی که باید در این مدت انجام شود
 - در دسیرخانہ
 - در آفاق های سراسر کشور و تشکل های اقتصادی
-
- در آفاق های تعاون و مجامع امور صنفی کشور
 - در کمیته ماده ۷۶
 - در قوای سه گانه و دیگر دستگاه های اجرایی
 - از سوی فریختگان و صاحبان اندیشه و تجربه

به نام خدا

در آغاز:

درک صحیح نظام تقنینی کشور و وقوف بر تورم قوانین و مقررات اقتصادی و ایجاد عدم تحرک برای فعال اقتصادی از این حیث، خاستگاه تصویب ماده ۷۶ در قانون برنامه است و در اقدامی بی نظیر و البته متهورانه، این مهم به خارج از بدنه حاکمیت، یعنی بازیگران اصلی عرصه اقتصاد در بخش های خصوصی و تعاونی محول گردید.

به حکم این ماده، اتاق بازرگانی ایران موظف گشت با همکاری اتاق تعاون مرکزی و شورای اصناف کشور، نسبت به شناسایی قوانین و مقررات محل فعالیت اقتصادی در ایران اقدام نماید.

این مهم پس از یک دوره فترت یکساله، از اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۱ باره اندازی و پیرخانه ماده ۷۶، به جد در دستور کار قرار گرفت.

متعاقب جلسه با اعضای محترم هیات رییسه اتاق ایران در اول مهرماه و تصمیم اتخاذ شده، به قصد توسعه سطح فعالیت پیرخانه و استفاده از این ظرفیت قانونی و جلب مشارکت بیشتر فعالان اقتصادی، خاصه تشکل های اقتصادی و اتاق های سراسر کشور، ضمن ارائه گزارش اجالی از عملکرد فعالیت خود به اعضای محترم هیات نمایندگان اتاق ایران، نقشه راه برای دو سال و نیم باقیمانده از برنامه پنجم نیز تبیین می گردد.

تمهید مقدمات:

تحقق منویات قانون گذار، و آلا رفع موانع قانونی از کسب و کار مستلزم مقدماتی بوده و هست:

۱. همکاری اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی و اتاق اصناف کشور
۲. مشارکت تشکل های اقتصادی
۳. وقوف بر قوانین و مقررات موضوعه به طور کلی
۴. تعیین حوزه های مهم فعالیت اقتصادی و احصای قوانین و مقرراتی که فعالان اقتصادی بیشتر با آن مرتبط هستند و نیازمند اصلاح یا تغییر می باشد.
۵. نظرخواهی از تشکل های اقتصادی به طور کلی و نیز به طور خاص و البته به طرق مختلف
۶. شکل گیری کمیته ماده ۷۶ مرکب از دو نماینده از سوی سران قوای سه گانه
۷. ارائه گزارش و پیشنهاد به کمیته ۶ نفری و تهیه گزارش های نهایی و ارائه راهکار به مراجع ذیربط از جمله شورای عالی اصل ۴۴ و شورای گفت و گوی دولت بخش خصوصی موضوع ماده ۷۵ قانون برنامه پنجم و ماده ۱۱ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

آنچه تاکنون تحقق یافته:

۱. تعامل و نشست مشترک اولیه با روسای محترم اتاق تعاون و اتاق اصناف کشور و تبادل نظر در این خصوص در چند جلسه

۲. مطالعه عمیق و گسترده در خصوص تعاون و اصناف، به قصد ایجاد یک تصویر واحد از بخش خصوصی با معنای موسع آن و برخورداری از ادبیات واحد که به توسعه تفاهم فی‌مابین برای تحقق این رسالت خطیر بیانجامد

۳. شناسایی تشکل‌های اقتصادی سراسر کشور و ایجاد بانک اطلاعاتی تحت وب بالغ بر ۹۰۰۰ تشکل

۴. بررسی و مطالعه برای تعیین حوزه‌های اصلی کسب و کار، در این خصوص از یک سو، مدل‌های اقتصادی رایج در جهان که هر یک بر بخشی از محیط کسب و کار و از منظرهای خاص، تعیین شاخص کرده اند مطالعه شد، و از دیگر سو، اقدامات انجام شده در این زمینه در کشور، مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت. به طور مثال مدل مطالعه و سنجش محیط کسب و کار مرکز پژوهش‌های مجلس و نیز تحلیل نظرات واصله اتاق‌ها، تشکل‌ها و صاحب‌نظران که به دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت بخش خصوصی، ارکان مختلف اتاق ایران، واحد حقوقی، امور تشکل‌ها و مرکز تحقیقات اتاق ایران منعکس شده بود در چارچوب مطالعات داخلی مورد توجه قرار داشت.

۵. در نهایت چندین حوزه و قانون مشخص، تعیین و با توجه به مولفه‌هایی همچون سهولت در تغییر، وجود طرح و لایحه در دست بررسی دولت و مجلس، در دستور کار دبیرخانه برای انجام کارشناسی قرار گرفت. بالغ بر ۶۰ هزار نفر ساعت کار کارشناسی و بارویکردی متفاوت در بررسی قوانین و مقررات و حوزه‌های مرتبط با آن مورد توجه قرار گرفت از جمله: قانون مالیات‌های مستقیم، قانون مالیات بر ارزش افزوده، قانون کار، قانون تامین اجتماعی، قانون تجارت، قانون تعاون، قانون نظام صنفی، حوزه‌های مرتبط به کالا و خدمات، نظیر توزیع کالا، قیمت‌گذاری، قاچاق کالا، شهرک‌های صنعتی، گمرک، و نیز سازمان‌هایی اثرگذار، همچون سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، سازمان تعزیرات حکومتی،

سازمان گمرک و موضوعاتی همچون امنیت اقتصادی، فساد اداری، انحصار و نظائر آن در عداد موضوعات دبیرخانه ماده ۷۶ قرار گرفت و ضمن انجام کارشناسی و نظرخواهی و مصاحبه های مختلف با برخی فعالان اقتصادی، تشکل های اقتصادی و مسئولین دستگاه های اجرایی ذیربط و تهیه گزارش های تفصیلی در زمینه های یاد شده، مقدمات نظرخواهی گسترده راجع به یافته های گزارش فراهم شده است.

۶. همچنین، برخی احکام قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار که با حوزه های تعیین شده انطباق موضوعی داشته و در رفع موانع از فعالیت های اقتصادی و تسهیل آن مهم بوده اند، نظیر آیین دادرسی مالیاتی و آیین دادرسی بیمه تدوین شده است
۷. با هدف بهره مندی از نظرات نخبگان جامعه، توسعه تفاهم اجتماعی، اجرایی شدن مقررات به معنای عام آن و نیز کاهش هزینه های عمومی جامعه، دبیرخانه مبادرت به راه اندازی سامانه ای در فضای مجازی کشور نمود، که امکان مشارکت فریبنجگان و فعالان اقتصادی جامعه را در فرآیند تصویب طرح ها و لوایح مورد بررسی در کمیسیون های اقتصادی مجلس فراهم ساخت. این امکان بی بدیل، فرصت درج نظرات را راجع به هر یک از مواد و تبصره های کلیه طرح ها و لوایح فراهم نموده است. آنچه اجالا گذشت، تنها بخشی از فعالیت دبیرخانه ماده ۷۶ است و فهرست اقدامات انجام شده در گزارش عملکرد شهریور ماه منتشر شد و گزارش تکمیلی دیگری ناظر به آینده در ابتدای آبان ماه از سوی دبیرخانه منتشر و در پایگاه اطلاع رسانی دبیرخانه ماده ۷۶ به طور کامل در دسترس می باشد.

از کمیته ماده ۷۶:

شایان ذکر است کمیته با عضویت ۴ نفر نمایندگان محترم روسای قوای مقننه و قضائیه جلسات متعددی داشته است و موضوعاتی مورد بررسی قرار گرفته و حسب مورد تصمیماتی نیز اتخاذ شده است که تفصیل آن در پایگاه اطلاع رسانی دبیرخانه ماده ۷۶ آمده است

اما آنچه ضرورت دارد، معرفی رسمی نمایندگان ریاست محترم جمهوری برای عضویت در کمیته ماده ۷۶ می باشد که ابراز امیدواری می نماید در آتی کوتاه، دولت نسبت به این مهم اقدام نهایی را مبذول نماید.

نقشه راه:

دو سال و نیم باقیمانده:

اگر در مدت باقیمانده یعنی تا پایان سال ۱۳۹۴، تنها همین موضوعاتی که در بخش "آنچه تاکنون تحقق یافته" خاصه موارد مذکور در بند های ۷ تا ۵، همین بخش، فرآیند اصلاح راد نظام تقنینی و اجرایی کشور طی نماید، کاری بس بزرگ و شگرف صورت گرفته است، یعنی اصلاح قانون تجارت از سال ۱۳۱۱/۱۳۴۷، قانون تاسین اجتماعی از سال ۱۳۵۴، قانون کار از ۱۳۶۹، قانون مالیات از ۱۳۶۶/۱۳۸۰، قانون.....

ولیکن ظرفیت ماده ۷۶، فراتر از اصلاح این قوانین و مقررات است و این مشارکت بخش غیرحاکمیتی با ارکان مختلف حاکمیت در مقررات‌گذاری و مقررات‌زدایی، بسیار معتمد است و دبیرخانه ماده ۷۶، معتقد است، ظرفیت این ماده امکان معماری اقتصاد کشور را دارد.

اعتنای چنین فرصتی، مستلزم باور و اراده ملی و البته جلب نگرسی است، حال که به حول و قوه الهی، امید در بخش های اقتصادی بوجود آمده است و ضرورت توسعه فعالیت اقتصادی بر هیچکس پوشیده نیست، باید با همدلی و هم‌زمانی و تشریک مساعی و بهره‌مندی از ظرفیت های قانونی و اجرایی بتوان به جلب نگرسی مبادرت ورزید و نقشه راه دو سال و نیم پیش رو را ترسیم و در مسیر آن گام علمی برداشت.

اقداماتی که باید در این مدت انجام شود:

۱. دبیرخانه

- انتشار گزارش های کارشناسی انجام شده
- نظرخواهی از فعالان اقتصادی و صاحب اندیشه و تجربه، راجع به یافته های کارشناسی
- دریافت نظرات تشکل های اقتصادی، اتاق های بازرگانی و تعاون و مجامع امور صنفی سراسر کشور و بررسی آن ها و ارجاع به کمیته ماده ۷۶ به طرق مختلف
- کمک به راه اندازی سامانه ارزیابی تاثیر قانون گذاری در زمینه کسب و کار^۱
- کمک به راه اندازی سامانه تحلیل نیاز به قانون گذاری در زمینه کسب و کار^۲

^۱ تبیین این موضوعات در گزارش آبان ماه دبیرخانه صورت می‌گیرد

- بررسی و تبادل نظر و احراز ضرورت تدوین پیش قانون جامع کسب و کار^۲
- راه اندازی سامانه پارلمان مجازی با تکیه بر طرح ها و لوایح اقتصادی

۲. در اتاق های سراسر کشور و تشکل های اقتصادی

- تعامل دبیرخانه های شورای کفیت و کوی دولت - بخش خصوصی استان هاباد دبیرخانه ماده ۷۶ و استفاده از ظرفیت های واحد و اجتناب از بهم پوشانی کارها با تکیه بر مصوبه اعضای محترم هیات رییسه اتاق ایران مورخ اول مهرماه
- مشارکت اتاق های سراسر کشور و تشکل های اقتصادی در:

- انعکاس نظرات خود به دبیرخانه ماده ۷۶ در اصلاح نجات مبرم قوانین و مقررات
- تعامل گسترده و مستمر با نظرخواهی های دبیرخانه ماده ۷۶
- ارائه گزارش های کارشناسی انجام شده ناظر بر اصلاح قوانین و مقررات و عبور از سطح منطقه ای و محلی و یا موردی به حضور در عرصه ملی

۳. در اتاق های تعاون و اصناف کشور

- راه اندازی سامانه جمع آوری نظرات اعضای اتاق های تعاون استان و مجامع امور صنفی سراسر کشور و انعکاس آن به دبیرخانه ماده ۷۶

^۲ جان

^۳ جان

➤ برگزاری نشست های مشترک روسای اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون مرکزی، اتاق اصناف کشور با دعوت ریاست اتاق ایران

۴. در کمیته ماده ۷۶

➤ برگزاری نشست مستمر کمیته و بررسی پیشنهادات دبیرخانه
➤ طراحی سامانه پیکیری تصمیمات کمیته در دستگاه های اجرایی با هدف تسریع در آن

۵. در قوای سه گانه و دیگر دستگاه های اجرایی کشور

➤ حسب مورد پیکیری، مشارکت و اجرایی نمودن تصمیمات کمیته ماده ۷۶

۶. و نیز از سوی فریبختگان و صاحب اندیشه و تجربه در حوزه های مختلف ناظر بر کسب و کار

➤ مشارکت و انعکاس نظرات خود در حوزه های کارشناسی شده دبیرخانه ماده ۷۶ و موضوعات در دستور کار کمیته

➤ مشارکت در سامانه های مجازی راه اندازی شده و انعکاس نظرات خود